

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hora 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő

Ifj. Gily Ede.

Kiadó s laptulajdonos.

Kutas Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetések a legmértékesebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

Pásztorlevél előszóban.

Debreczen, ápril 20.

A szent István-társulat évi közgyűlése alkalmával Vasváry Kolos hercegprímás tartotta a megnyitó beszédet. E beszéd egy egyetlen igazság, mintája a türelmességnek és a meggyőződés erejének. A tudomány elérhetetlenül magas értékéről szóló valóban épületes bevezetés után a vallásnak még magasabb értékét magyarázta a hercegprímás hallgatóinak, amely mindnyájunkat egy egyetlen erkölcsben egyesít.

Az óriási haladás, melyet nemzetünk szellemi és anyagi téren tett, annál bámulatraméltóbb, minél nagyobbak voltak az akadályok, melyeket le kellett küzdenünk s minél nagyobb volt a gyorsaság, melylyel ez eredményeket elértük. Korunk azonban praktikusnak tartja magát és működése tisztán a materializmuson alapul. Ami ezzel össze nem függ, nem méltatja figyelmre. Valóban keveset törődünk mással, mint anyagi haladásunkkal s ezért nem vezet a keskeny ösvény, amelyen mozgunk, minden tudomány és minden haladás dacára, általános társadalmi jóléthez. Közel vagyunk a veszélyhez, hogy természetellenes módon nem az értelem uralkodik az anyag felett, hanem az anyag az értelem, kedély és szív felett. Ugy hogy Rousseau szavai, melyeket egy évszázaddal ezelőtt mondott, igazsággá lesznek: az emberiség

a civilizáció által többet veszített, mint nyert; amit haladásnak nevezünk, az tulajdonképpen erkölcsi süllyedés.

Hazánk műveltségének ama hatalmas épülete, melyet az ész, a szorgalom, az ügyesség és erő a világ bámulatára oly rövid idő alatt teremtett, tekintélyes és büszke alkotás ugyan; de csak úgy lesz maradandó és szilárd, ha biztos alappal rendelkezik s a kapcsolatok is erősek, melyek annak részeit összekötik.

Azt az alapot, az erényt, azokat a kapcsolatok, a szeretetet, türelmet, engedelmességet, jótékonyt mindenki, tudós és tudatlan, szegény és gazdag megszerelheti. És hasznosabb szolgálatot teszünk a hazának, ha polgárainak szívét nemesítjük, mintha magas épületeket emelünk: előnyösebb reá nézve, ha nagy lelkek alacsony tetők alatt laknak, mintha szolga lelkek magas épületekben elbujnak.

A jubileumi év! Kinek nem dobban meg a szíve e gondolatra? Hisz a természet oltotta szívünkbe a hazaszeretetet, amelyet isteni mesterünk és apostolok példája és intó szavai után az egyház is lelünkre köt.

Mindig, de különösen e nagy nemzeti ünnepen emlékezzünk meg arról, hogy a hazának anyagi, ideiglenes javait, az egyháznak lelki, örök javait élvezzük s amint a hazának igaz polgárai, úgy az egyháznak odaadó tagjai, felséges királyunknak hűséges alattvalói, szentséges atyánknak

engedelmes fiai vagyunk és maradunk holtiglan.

A hercegprímás beszéde leirhatatlan hatással volt ennek az előszóval előadott pásztorlevélnek minden hallgatójára és hatását nem fogja eltéveszteni szívére azoknak, akik az elmondott aranszavakról csak a hírlapok tudósításaiból értesülnek. A figyelmeztetés, az intés erényre, felebaráti szeretetre, türelmességre, engedelmességre, jótékonytásra, nem tévesztheti el hatását a nemzeti ünnepélyek kezdetével és az ország minden részébe el fogja vinni a békességet. Mert az egymás iránti szeretetnek, türelmességnek és az engedelmességnek köszönhetjük a magyar államiság ezredék esztendejének visszatértét, ezeken alapul mindenha az erős, szabad Magyarország. A szeretet erőssé, a türelem egyetértővé, az engedelmisség kitartóvá tett bennünket és ezeket az erényeket, melyeknek ezeréves fennállásunkat, szabadságunkat és jövőnköt köszönjük, gyakoroljuk a milléniumi évben is és hódoljunk nekik örökön-örökké.

A pásztor szó, mely a nagy egyházfejedelem ajakáról folyt, szent kinyilatkoztatás e hazá minden fiára nézve. Hiszszük és reméljük, hogy ahol még romlatlan szívek vannak e hazában, sietni fognak felebaráti szeretetben, türelemben és engedelmisségben hódolni az aranszívű, fenköltlelkű egyházfejedelem hazafias intelmeinek.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Özvegy kisasszony.

Irta: Marczel Prévost.

... Azt hiszem, nemsokára vége lesz már ennek a nyomoruságos komédiának, amit életnek neveznek. Eddig aggléanyságomban egy gondolat vigasztalt, édes reménységet lopott kiégett szívembe és most ez is rögeszmérek bizonyult. Vége! Mindennek vége! A lelkem már meghalt. Megtépedt ábrándjaimból nem maradt semmi. Semmi, mint a tulvilági életnek sejtése. Ez ugyan kétségbejuttatón kevés egy mélyen érző szív gazdag örökségéből. Ha csirkelány volnék, bársonykötéses emlékkönyvbe temetném a bánatom. De negyvenhárom éves vagyok. És ilyen korban szerelmi gyötrelmet kinez! Negyvenhárom éves koromban! Az emberek nem szánakoznak a vén leány szerelmén, hanem kikaczagják aszott érzelmeit.

Tegnap délután fél háromig még hittem szerelmemben. Tizenégy éves koromtól tegnapig őriztem szívem mélyén. Huszonkilenc évig boldog szerelmes voltam s azt hittem viszontszeretnek. Huszonkilenc évig szerettem, zokszó, — fájdalom nélkül. — Hány párisi, vagy londoni asszony mondhatja, ezt el magáról?

Apám alárendelt adóhivatalnok volt, akit fiatal korában, mindjárt az esküvő után Givrybe helyeztek, egy sarthe-deparmenti városkába.

Nagyon félnék természetű ember volt, akit egész életében elnyomott a túlzott szerénysége. Örült, ha nem fogyott el a száraz kenyere. Mindig lelkiismeretesen elvégezte a dolgát, de ha előléptetésre került a sor, — mindig azok kerültek eléje, — akik észre tudták magukat vétetni, — vagy protekciójuk volt.

Givryben ismerkedtem meg az „uram“-mal. A kis Luczien Letertrenek adták ezt a címet. A szünidőt minden évben szülőinél töltötte, akik mellettünk laktak. Apjának bizony sok fejtörést okozott, hogy hat tagból álló családját csekély jövedelméből eltarthassa. — Tehát Luczient csak az uramnak hívták s a szülőinek nem volt kifogásuk a házasság ellen.

Fülig szerelmesek voltunk egymásba, ha ugyan gyermekeknél komolyan lehet ilyesmit venni. Derék vig kedélyű fiú volt, kicsit félnék és nagyon ingatag.

En meg a felesége" voltam. Ugy fértsek, hogy mindent megtett, amit csak mondtam neki, — Folyton a nyomomban járt és segített a munkámban, — Igy ment ez négy évig. — Hébe-hóba csókolóztunk is, de a csókot is olybá vettük, mint a hátbapfantást, vagy orrpöczkölést.

Mikor Luczien tizennyolcz éves lett, válnunk kellett. Apjának egyik iskolatársa, aki időközben képviselő lett, jó állást szerzett neki. Valami gazdag angolnak lett a titkárja, a ki nagy vagyont szerzett a szappangyárával s most franciaia utitársal akarta a világot körülutazni, mert azt tartotta, hogy csak a francia ember társaságában töltheti el kellemesen az

időt. — Luczien boldog volt, hogy annyi szépet láthat. Hanem azért nem feledkezett meg a jövőről sem.

— Mihelyt elég sárga csikót kiszorítottak a vén szappanostól, visszatérek s megtartjuk az esküvőt. Nem fog sokáig tartani. — Egyik szemem sirt, a másik kaczagott az édes reménységtől, mikor elbucszunk.

Ez huszonöt év előtt történt. Huszonöt év! Éppen elég idő arra, hogy valaki nemcsak családot alapítson, de már unokáiban is gyönyörködhessek. És én huszonöt évig várakoztam erre a házasságra, a családra. Nem mondhatnám, hogy az öregedő lány sovár képzelődése volt csak az, ami a jövő képét még hosszú évek után is színesre tudta festeni. Ennyi idő alatt csak abban az egy gondolatban találtam meg életem célját, hogy szeretek és viszontszeretnek.

Nem panaszkodtam sorsom miatt. Szülőim ugyan elhaltak s az a kis vagyon, amit tőlük örököltem éppen arra volt elegendő, hogy a nyomort elkerüljek magam mellől, de azért a melankólia szürke köde nem homályosította el a reménységem horizontját.

Luczient ezalatt a huszonöt esztendő alatt csak egyszer láttam. Igen, csak egyszer. És... csakugyan így van, mégis bizva bíztam benne. Majdnem naponta irt levelet nekem, melynek minden sora csillogott a jövő boldogságának aranyporától. Szép darab világot nézett meg ennyi idő alatt Luczien. Volt Egytomban, Eszak-Afrikában, Oroszországban, Indiában, Kinában, Eszak-és Dél-Amerikában.

Néha-néha Franciaországba is visszajött, hanem mindig csak olyan rövid tartózkodásra,

Politikai hírek.

A kormány vád alá helyezése.

Az Ugron-frakciónak nem volt elég az a csomó botrány, amelyet a parlament tekin-télyének rovására rendezett s amelyet a ház munkaképességét a minimumra redukálta, ha-nem világraszóló skandalumot készül rendezni a millenáris ünnepségek közepette nagyobb bizonyosságára annak a különben is bőségesen beigazolt talmi hazafiságnak, amelyet Gabriel von Ugron és követői unon untalan hangoz-tatnak. A merényletről, melyet a parlament méltó felháborodással kell hogy visszautasít-son, a Bud. Hirl. a következő szellemes eutrefilét közli:

A hosszú költségvetési vita befejezése: az appropriáció az idén méltó lesz a budget-vitához. Nem pusztán egy-két főlzólalásból fog állani, hanem előreláthatólag be fog nyulni az ezredéves ünnepségek napjaiba, mert értesülésünk szerint az Ugron-féle függetlenségi 48-as párt a költségvetési törvény tárgyalásakor vissza fog térni a több hónapos költségvetési vita alatt napi-rendre került összes botrányokra s a Miklós Gyula, Pulszky Károly s Fejér-vary-Gromon-ügyek konkluziójaként azzal az indítvánnyal fog a képviselőház elé lépni, hogy a Bánffy-kormány vád alá helyeztessék. A vádindítvány a párt sajnálkozását fogja kifejezni, hogy az ezred-éves ünnepségek közepette kénytelen vád-indítvánnyal föllépni a millé-niumi Magyarországi kormány-nya ellen, de a napfényre került kormányzati botrányok oly súlyos természetűek, hogy a pártnak ezzel is kötelessége meg-tagadni minden közösséget a Bánffy-kor-mánnyal.

Zelenka püspök milleniumi pásztorlevele.

Zelenka Pál tiszamelléki evangélikus püspök a hónap 15-én szintén kibocsátotta milleniumi pásztorlevelét, amelyet az egyház-kerület tizenegy egyházmegyéjének, továbbá

hogy nem volt érkezése Givrybe rándulni az ő „kedves feleségéhez.” Igen, az ő kedves fe-leségéhez. Így hívott mindig a leveleiben s mikor válaszoltam neki, én sem szőlítottam másként, csak „kedves uram.”

Igy volt . . . tegnap délután fél három óráig.

Két óra felé volt; az orgona mellett ültem, hogy egy hölgy óhajt velem beszélni. A vendég belépett, fiatalkori barátnőm volt, aki látogatába jött Givrybe, szülővárosába. Sokra vitte, mióta nem találkoztam vele. Gondolom az alsó lányiskolák felügyelője lett. Beszél-getés közben a mult pagonyára tévedtünk, úgy fél óra múlva. A barátnőm kezdte:

— Hallasz olykor valamit Letertre urról?

— Luczien Letertől? — kerdeztem he-begve.

— Igen, Luczienről, aki Angolországban megnősült. Ugy tudom Derbyshireből való a felesége.

— Azt hittem, rám szakad a menyézet, vagy megnyilik lábaim alatt a föld. A két-ségbeesés villáma átfutott szívemen, — de a másik perczen már emberfölötti erő-vel megpróbáltam leküzdeni nagy felindultsá-gomat.

— Nem; évek óta már egy árva hirt sem hallottam Luczienről. Tudod, mi lett belőle?

A barátnőm nem sokat kérette magát. Elbeszélte, hogy néhány év előtt Angliába küldte az állam, mielőtt felügyelővé nevezte volna ki, hogy a nőmunka-tanítást tanulmá-nyozza. Nagy öröme talákozott Derbyben Lucziennel. Szappangyára van ott; az öreg mecenásának a leányát vette el, természetesen

az összes egyházak fő-, közép- és elemi-is-koláinak megküldött. A püspök pásztorlevele ékes szavakban tolmácsolja az egyház és haza iránt való lelkes szeretet s egyben elrendeli, hogy május hónap 9-én minden iskolában emlékünnap, május 10-én pedig minden egyházközségben hála a d o istenitiszteleket tartassék.

A bűnvádi eljárás.

A bűnvádi eljárást szabályozó törvény-javaslat a hét folyamán a képviselőház elé kerül. A ház igazságügyi bizottsága ugyanis, mint értesülünk, kedden ülést tart, amelyen határoz a törvényjavaslatnak egy pár függő-ben maradt tétele fölött s megállapítja egy-uttal a törvényjavaslat tárgyában benyuj-tandó általános s a bizottsági módosításokat indokoló részletes jelentést, melyet C h o r i n Ferenc előadó a heti ülések egyikén be fog nyújtani, úgy, hogy a törvényjavaslat a ház m u j n k a r e n d j é n e k beosztásához képest még a nyári szünet előtt napirendre lesz tűzhető.

Külföld.

Krieghammer lemondása.

A Krieghammer hadügyminiszter lemondásáról szóló híreket a Neue Freie Presse is megerősíti. Szerinte parlamenti körökben az a meggyőződés, hogy a hadügyminiszter azért kérte a szabadságot, hogy azután végképpen odahagyja hivatalát. A hadügyminiszter na-gyon beteg és azért fizikailag nem győzi hi-vatalának terheit, de máskülönbben is több magas katonai személyiséggel differenciái tá-madtak, ami szintén hozzájárult ahhoz, hogy lemondjon állásáról. Csak a visszalépés ideje nem biztos még, sőt lehetséges hogy az idei delegációk előtt még ő fogja képviselni a hadügyi költségvetést.

Lueger polgármester.

Lueger Károlyt 96 szavazattal 42 el-lenében újra polgármesterré választották. A

a nagy vagyonával együtt és most három gyer-meknek az atyja . . .

Mikor magamra maradtam, — miért ta-gadnám? — sirtam, de nem sokáig. Felszári-tottam könyeim s kacagtam magamon, öreg bolondon.

Azt hittem, hogy egy férfi huszonöt évig megőrzi szívében a gyermekszerelem emlé-két. — Igaz, hogy én szerelmemnek áldoz-tam fel fiatalágomat és szépségemet, mert valamikor szépnek mondtak, — de hát, mi nem vagyunk önzők és csapodárok, mint a férfiak.

Az íróasztalhoz ültem s a lemondás fájó hangulatát levélbe akartam önteni. Szemére vetni Lucziennek, hogy mennyi szenvedést okozott a czéltalan, hosszú hazugságával. De gondolkodtam. Csakugyan czéltalan volt ez a hosszú hazugság? Boldog lettem volna-e hu-szonöt évig; ha ábrándjaim fellegrvárából nem látom Luczien biztató mosolyát? Bűnös-e Luczien, mert nem akart megfosztani illu-ziúmtól? Talán eszébe jutott, mikor esküvőre készült, hogy milyen fájdalmat okozna, nekem, ha megírná: — „Szegény Adéom, ne gondolj többé rám!”

Nem; barátságos, gyöngédhangu levelet küldök neki. — Megírom, hogy az ő kedves arcát ímem veti ki szívemből az idő bo-ronája. — Leveleit megőrzöm édes emlékül. Megírom azt is, hogy ez az utolsó istenhoz-zádom.

Igy van jól. A köny nem használ. Bátor-ság! Huszonöt évig az ő kisasszony fele-sége voltam s ma az ő kisasszony özvegye lettem. Csak türelem, nem tart még egyszer huszonöt évig az a kicsiny, ut, — mely a házikómból addig a kőfalig vezet, — amely mögött az örök béke és az örök igaz-ság lakik.

Fordította: Benedek Árpád.

választás nagy izgatottság mellett ment végbe s választás után Lueger hivei tün-tetésszerű ovációt rendeztek vezéröknek.

A nagy láрма zsvaj közepette aztán felállt Lueger s hosszú beszédben megköszönte a bizalmat s kitüntetés, melylyel Bics pol-gársága a polgármesteri székre ujon megvá-lasztotta.

Az ő és hiveinek győzelmét a keresz-ténység diadalának mondja, mely egyszers-mind erélyes óvás is a magyarság veszedel-mes terjeszkedése s illetéktelen befolyása ellen.

Reméli, hogy az illetékes körök tanulva a multakból s a jelen példájából nem fognak elzárkózni a közvélemény ezen megnyilatko-zása előtt s respektálni fogják a nép akara-tát s győzelmét.

A tapintatos Szerbia.

A szerb kormány Oroszországnak azt az ajánlatát hogy vele katonai konvencziót kös-sön, a szomszéd Ausztria Magyarországra való tekintetből visszautasította.

A bolgár fejedelem Pétervárrott.

Ferdinánd bolgár fejedelem szom-baton délbén Pétervárra érkezett. A pálya-háznál Vladimír nagyherceg fogadta. A kirendelt diszszázsd zenekara a bolgár nem-zeti himnuszt játszotta. A megjelent küldött-ség közt ott volt a szláv jótékonyági társa-ság is melyet C s e r n a j e v tábornok veze-tett, aki a fejedelemnek kenyeret és sót nyuj-tott át. Ferdinánd fejedelem, a bolgár minisz-terek és többi kísérei a téli palotában lak-nak. Délutáni 4 órakor történt a fejedelem bemutatása a czárnál Zarskoje-Szelóban.

Beteg társadalom.

II.

Előző cikkünkben rámutattunk a bajra, mert orvosolni csak azt a bajt tudjuk, a mely előttünk nyilvánvaló. Hogy társadalmunk majd-nem minden rétegében abnormális viszonyok vannak, hogy oly szellem kezd lábrakapni társadalmunk rétegeiben, mely szellem csak rombolólag hat közéletünk anyagi, szellemi és erkölcsi fejlődésére: arról sajna, napról-napra győződhetünk meg.

A paraszt népet, melynek jelleme, élet-módja és gondolkozása tiszta volt, mint a tengerszem tükre, szociálisztikus áramlatok szellője megcsapta. Hamis próféták áltanokkal megrontják a békés parasztnépség naiv ke-délyét, lelkök nyugalmát. A szimpla napszá-mos álmodik földfelosztásról és felesége se-lyem viganókról meg porcellán edényekről ábrándozik.

A középosztály, a mely magyar társa-dalmunk zömét képezte, bomlásnak indul. Ugyszólván nincs is már középosztály! A kis-birtokosság nagyobbára tönkrement és a kinek 500—1000 holdas birtoka van, az már gentri számba megy és utánozza az arisztokrátiát.

A kis iparosokat, mesterembereket el-szédíti a szociálizmus ál és hamis tana. Pedig a munkát; a jó és szolid munkást minálunk még elég jól fizetik. De hiányzik nálunk a mívelt, intelligens iparos osztály. Ezt pedig nevelni kell. Nálunk különben is nincs még annyira kifejlődve a gyári ipar, hogy a kézmű ipart fölöslegessé tenné. Hogy az okszerű és mívelt, tanult iparos mire viheti az ipar terén, elég világos példát szolgálhat maga Debreczen, a hol is az iparosok hangadók és szerepvivők, mert becsülést és tiszteletet tudtak szerezni annak az iparágak, melynek élén állanak,

mert be mesterségn

Hogy dalom mi kell töreke jobbmódu pályára te mívelt, int mívelt ipa tőkével is, megfelelő

Kere mivel kere leti és gy napeág ke kereskedő reskedelm leget keze kezdenek

Ámde a maga egé nem oston dőink gye elvonják reskedő fi akár van dományos dag boltos tassa atyját. És ez reczen nem nom, a me nak fenn prosperáln és befolyás

Ámde alaptöke r üzletet ny többnyire megy és k ily szárny del végződ versenyt f kereskedel

Iparos tarták vis kedelmi pa vagy pláne nyílik tere.

St e Frankl János gé Munká lakatos, F börnagyke a zsenialit magának u kolákat r szomorú h

Ném és kereske gyáros fele gyárban d ánya kön Nálunk de jainak, h üzletben.

Ter iparos A ge nagyon fé keit. A ge vagy a k gálna a g nemzetga vagy man után néz, elveri vag

mert be tudták bizonyítani, hogy „Minden mesterségnek arany a feneké.”

Hogy tehát az iparos osztályal a társadalom mívelt, intelligens réteget nyerjen: oda kell törekednünk, hogy a jobbik osztály is, a jobbmódúak iskolázott gyermekeit az iparos pályára tereljék. Ezzel kettős célt érünk el, mívelt, intelligens iparosokat nyerünk és ezen mívelt iparok rendelkezni fognak a szükséges tőkével is, hogy rendes, a kor kívánalmának megfelelő műhelyeket rendezhessenek be.

Kereskedelmünk eléggé szépen fejlődik, mivel kereskedőink rég belátták, hogy elméleti és gyakorlati szakképzettség nélkül mai napság kereskedő nem boldogulhat. A kontár kereskedők, a kik azt tartották, hogy a kereskedelmi pályához elég a métert vagy mérleget kezelni tudni és egy kicsinyt számolni: kezdenek letűnni a kereskedelmi pályáról. — Ámde a mi gátolja mégis a kereskedelmet a maga egészséges fejlődésében, az azon eléggé nem ostromozható hiba, hogy gazdag kereskedőink gyermekeit és velők együtt tőkéjüket elvonják a kereskedelmi térről. A gazdag kereskedő fiát a tudományos pályára tereli, — akár van benne tehetség, kedv, hajlam a tudományos pályára, akár nincs. Derogál a gazdag boltosnak, kereskedőnek, hogy fia is folytassa atyja mesterségét, hivatását, foglalkozását. És ez nem jól van így. Ismét csak Debreczen néhány előkelő cégjére kell hivatkoznom, a melyek hatvan nyolczvan év óta állanak fenn és atyáról fiura szállottak át, szépen prosperálnak is, cégtulajdonosaik tekintélyes és befolyásos emberek.

Ámde, ha egy kereskedősegéd minden alaptőke nélkül, csupán a szerencsére bizva üzletet nyit némelyiknek sikerül ugyan, de többnyire egy-két évi próbálgatás után tőkre megy és kénytelen visszamenni segédnek. Az ily szárnypróbálgatás, a mely rendszeren csődöl végződik, csak alássa a hitelt és oly veresnyt fejt ki, a mely csak ártalmára van a kereskedelemlennek.

Iparosaink és kereskedőink tehát ne tartsák vissza gyermekeit az ipari és kereskedelmi pályától. Ha okos, szemes, életrevaló vagy pláne lángeszű a fiu, vagy leány, ott is nyílik tere, hogy tehetségét érvényesítse.

Stefelsohn és Plése kovácsok, Franklin Benjámín nyomdász, Vass János gépész, Engel József könyvkötő, Munkácsy Mihály asztalos, Vidacs lakatos, Franciaország miniszterelnöke pedig bőrnagykereskedő volt. Látnivaló tehát, hogy a zsenialitás, az életrevalóság mindenütt tör magának utat. Ediso hn soha felsőbb iskolákat nem járt és Leseps a Panama szomorú hőse sem végezte a műegyetemet.

Németországot nagygyá a művelt iparos és kereskedő kar tette. A német milliomas gyáros felesége, leánya, fia nem átallnak a gyárban dolgozni. A nő a kaszánál ül, a leánya könyveket vezet, a fia pedig levelez. Nálunk derogálna a nagykereskedő családtagjainak, hogy tényleges részt vegyenek az üzletben.

Teremtsünk tehát művelt iparos és kereskedő osztályt.

A gentri és nagybirtokos osztály nálunk nagyon félszeg nevelésben részesíti gyermekeit. A gentri ifjuság nálunk vagy a jogi, vagy a katonai pályára lépnek, mintha derogálna a gentrinek, hogy okserü, szorgalmas nemzetgazdász legyen! A jogász gentri aztán vagy mandátum, vagy felsőbb rangú hivatal után néz, és mandátuma és hivatala mellett elveri vagyonát, gazdálkodása pedig tönkre

megy. De maga a nevelés is, a melyben uri gyermekeinket részesítik, fölötté félszeg, tervszerűség és észszerűség nélkül.

A szülők vajmi keveset törődnek gyermekeik nevelésével, hanem fizetett egyénekre bízzák azt. Megnő tehát a gyermek, tanul is mindenfélét, de lelkét, jellemét, akaratát nem fejlesztik, nem erősítik, nem szilárdítják.

A mai ifjuság husz éves korában már blazirt, életunt, eltompult minden szép, nemes és magasztos iránt.

A kártya, párbaj, szerelmi drámák, kalandok azon tényezők, a melyek iránt fogékonyságot tanusítanak.

Gyermekek párbajoznak, gyermekek lesznek öngyilkosok, gyermekek szoktatnak meg gyermek leányokat.

Az élvhajhászat, a kártya, és sok olyan testet lelket öll dolog képtelenné teszik az ifjuságot komoly munkára, magasabb koncepciókra. Ha elfogy a pénz, de a szenvedélyt nem lehet már megfékezni, nem riadnak vissza törvénytelen eszközöktől sem, hogy a szükséges pénzre szert tegyenek és folytatják ezt a nyomorult életet, míg, vagy a golyó vagy a börtön veti végét.

Az öngyilkosok statisztikája s a törvénszékerek levéltárai igazolják állításunkat.

Maga a növelés félszége is sokban növeli a bajt, a társadalmi betegségeket. A leánygyermeket is mindenbe nevelik, csak abba nem a mi hivatása, rendeltére, a mi legszentebb és legszebb kötelessége, hogy legyen jó hitves jó anya. A modern nevelés modern neveltje, a nő minden, csak nem hitves csak nem anya. Bálók szoárék, piknikek gyűlések, korzó, mindenféle szereplés elvonja a nőt rendeltetésétől gyermekét nem neveli, nem is szeretheti úgy mivel nem bajlódik vele, de nem is érti a gyermeknevelést, mivel a franeczia irodalom egész könyvtárát olvasta ugyan, de Beniczky: „A nő hivatását“ Szász Károly: A Csalados Smiles: A Jellemet stb. t. bizonyára nem.

A férjét sem tudja a modern nevelésű nő magához lánczolni, mert a háziasság, a férjét szeretni, érette élni, mai napság nem chik, nem elegántia, nem divat.

Hát ez bizony nem jó így!

Fejlesztjük gyermekeinkben a jellemet, az akaratot, a vallást. Isten, haza, felebarát, becsület, adott szó, munka, hűség, szeretet ne legyenek gyermekeink előtt frázisok, hanem életök kátéja.

Tanítsuk és neveljük gyermekeinket megbecsülni a pénzt, a vagyont és a munkát. Nemesítsük szívüket, erősítsük lelküket, fejlesztjük jellemüket, szilárdítsuk akaratukat és mindenek felett plántáljuk szívökbe a vallássóságot és akkor boldogak lesznek gyermekeink, boldog lesz a haza.

Kuthi Zsigmond.

A képviselőház ülése.

Budapest, ápril. 18.

A folyosón, szokott helyén, szokott udvarától környékezve üldögél az ősz generális. A tereméből sietve jön Perczel Béni mint aki ujságot hoz.

— Mi ujság, Béni? — szólítja meg a generális.

Perczel Béni kezét dörzsölve, vigan feleli;

— Vége lesz ma a budgetvitának, kegyelmös uram! Most Szacsva y Sándor beszél, aztán Sima . . .

— Ne mond tovább, Béni, — szakítja félbe Tisz a Kálmán, ha azt hiszed, hogy megérjük ma a vita végét, akkor nem ismered sem Szacsvát, sem Simát.

És a generálisnak igaza lett. Szacsva y és Sima, a két kiváló agyonbeszélő, elbeszélgetett az egyenes adók tételénél jó öt fertály órahosszat! Sima még még határozati javaslatot is adott be a földadó leszállításáról így hát a pénzügyminiszternek is válaszolnia kellett, és ezzel az ülés nagyobbik fele szerencsésen ki volt beszélve.

A hátralevő időt kihuzni gyerekjáték volt, tekintve, hogy miniszteri válasz is, meg két interpelláció is volt soron.

Ugron Gábor csak úgy ontotta filipikáit: felszólalt négyszer is szekundáltak neki Meskó László, Olaj Lajos és Papp Elek, mind egy-egy fogas kérdést adván fel a miniszternek. Mire Lukács László mindnyájának megfelelt, fél kettő elmúlt.

Ekkor Dániel Ernő kereskedelmi miniszter válaszolt Visontai Somának az ujvidéki posta mizériáit panaszoló interpellációjára. A miniszter megnyugtató választ az interpelláló és vele a Ház is tudomásul vette.

Hévi z y János a Teréziánumbnn létesített milleniumi alapítványok miatt interpellálta a kultuszminisztert.

Wlassics Gyula azonnal felelt és választát a tudomásul vette.

Urányi Imre a génuai vámhivatal egy visszaélése miatt interpellálta a kereskedelmi minisztert.

Egyről-másról.

Dal a kedvezményről.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Mélyen tisztelt szerkesztő ur,
A „kedvezmény“ járja most,
Kedvezményes vasut jegygyel
Viszik fel az iparost,
A professzort, a diákot,
A hivatalos világot
Budapestre elsején:
A milleniumi képet
Csupa csodát, csupa szépet
Megláthatja a szegény,

És odafenn szerkesztő ur,
Kedvezményes minden ott.
Belépti jegy, kilépti jegy,
Ös Budavár, sétabot,
Nyakkendő és Pokol kórkép.
A felözönlő magyar nép
— Mint az ujság hirdeti —
A milleniumi nyáron
Zsebét kedvezményes áron
Pesten kiüritheti.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur.
On is bizon felmegyen,
Hogy a sok-sok kedvezményben
Része önnek is legyen.
Mondok egyet, lássa kérem,
A sok kedvezményhez épen
Ajánlok egy okosat:
Szerkesztő ur, ráadásnak
Ingyen adom én magának
Vegye el a lányomat!
Keszergő családapa.

Vidék.

Bölöni Sándor †

Egy tragikus életet helyezett Biharmegye intelligenciájának meleg részvéte a mai napon — az ugrai sirkertben — örök nyugalomra. Bölöni Nagy Bölöny Sándort, a 4 évvel ezelőtt elhunyt magyar nábob hasonnevű fiát tették le pihe nni a sir rövid álmára. Egy nagy vagyonnak gazdag örököse, a tudomány ihlett bajnoka veszett el benne. A ki rövid hónapokkal ezelőtt látta, egy örök életet ígért az Athleta természetű, deli férfinak, de egy sorvasztó kór, az agyrák, 5 havi borzasztó fájdalomban az életerőt tőkéletesen felemésztette.

Mint ifju Biharmegye politikai életében is vezérszerepet játszott. A megyei aljegyzőségben kezdte pályafutását, majd az ellenzékhez lépve, az ugrai választókerületben a 24 éves ifju a kormányelnököt Tisz a Kálmánt buktatta meg. Ideálisabb czélokért törekvő nemes lelke azonban korán megundorodott a politikától s egész hévvel a régészet és tör-

ténelem művelésére adta magát. Mint kezdeményező megalapította a jelenleg már virágzó fejlődésben levő biharmegyei régészeti muzeumot s azt értékes leletekkel gazdagította s mesés kincsű könyvtárát is ennek hagyományozta. Páratlan hévvel fogott hozzá Szilagyvármegye történelmének megírásához és azt el is végezte volna egészen, ha a munkában a sorvasztó kór meg nem akadályozza. Így is 3 kötetre való kézirat áll teljesen készen.

A művészet terén több volt mint egyszerű dilettáns. Megható volt látni, hogy midőn már szemérvilágát teljesen elveszítette, oda vitette magát czimbalmához s megkísérelt azon játszani, de nem látván a hurokat, csak összezavarodott hangokat hallott. Mint borult oda kedvenc hangszerére s mint sirt lelkének igazi fájdalomában keserűen felkiáltva: „menyivivel boldogabb nálam az utcai koldus, mit ér nekem a nagy vagyon, gulya, ménes, ha meg kell halnom!”

Csoda-e ha ez ideális férfinak ugy betegsége, mint tragikus vége iránt általános részvét mutakozott? A bánatos részvét temetésén valóban impozáns mérvben nyilvánult. Váradon Csák Máté és Sulyok István lelkészek méltatva az elhunyt érdemeit, családi birtokára Ugrára hozták ki a megboldogultat, a hol a helybeli ref. lelkész Nagy Imre és az okányi lelkész dr. Márk Ferencz élénk színekkel ecsetelték, hogy mit vesztett az elhunytban a tudomány geniusza, ki családot azért nem alapított, hogy annál nagyobb hévvel élhessen nemes törekvéseinek. A biharmegyei ugrai és szilagyvármegyei szakácsú dúsvagyonnak most már egyetlen örököse maradt Bölöny József. Nyugodjanak hamvai békével!

Sorozás Székelyhídon. A tegnapi napon befejezett sorozás a székelyhídi járásból eléggé kielégítő eredményt tüntet fel. Előállított az első korosztályból 295, a II-ik korosztályból 198 és a III-ikből 120, összesen 613 védköteles. Ezek közül besoroztatott a közös hadsereghez 108, a póttartalékba 25, a honvédséghez 2, ennek póttartalékába 1. Önként belépő volt 1. Ezeket kívül besoroztatott 4 önkéntes. Összesen 141, tehát az előállítottak 28 százaléka alkalmasnak találtott. — Visszavettett 308, fegyverképtelennek találtott 93, töröltetett 13, felülvizsgálatra küldetett 8, egy kórházba. Távmaradt az I-ső korosztályból 24, a II-ikből 13, a III-ikből 22. Teljesen ismeretlen az első korosztályban 14, a II-ikben 11 és a harmadikban 7.

Megyei iratok értekezlete. Bihar-vármegye kezelő és iroda személyzete tegnap értekezletre gyűlt össze, s elhatározták, hogy a közgyűléshez kérvényt adnak be, melyben kéri a millenium alkalmából egy havi fizetésük kiutalását.

A „Csokonai kör“ évi közgyűlése.

ápril. 20.

A debreczeni „Csokonai kör“ tegnap délelőtt tartotta hatodik évi rendes közgyűlést a városháza nagytermében Széll Farkas elnöklete alatt.

Elnök az ülést kevéssel 11 óra előtt megnyitván, Dr. Varga Bálint felolvassa a pénztári számadást, mely szerint: az elmúlt évben a körnek 2029 frt 11 krral kiadásával szemben a bevétel 2180 frt 80 kr. volt. A kör idő szerinti 16456 frt 42 kr. vagyona az elmúlt évben 775 frt 82 kr. szaporodást tüntet fel.

A közgyűlés a pénztárnoknak és számvizsgáló bizottságnak a felmentvényt megadja. Ezt következőleg Dr. Bakonyi Sámuel főtitkár felolvassa az évi jelentést. Lendületel bevezetéssel méltatja az egyesület működését, azokat a nemes célokat, melyeknek megvalósításáért küzd az egyesület, a tudomány, irodalom zene és szavalat kultiválását s e célok legnemesebbjét a debreczeni egyetem létesítését.

Az egyesület az elmúlt egyetemi évben összesen 12 felolvasó ülést tartott, ezek közt két dísz-felolvasó ülést nov. 17-én Csokonai V. Mihály születése napján és ápril. hó 10-én. A felolvasó ülések az előbbi évekhez

tekintve a közönség fokozottabb érdeklődéséről tesznek bizonyosságot. A Csokonai reliquiákat tartalmazó gyűjteménytár az elmúlt évben is több értékes tárggyal szaporodott, úgy, hogy már az ezredévi kiállításon méltó helyet foglal el az ereklye gyűjtemény.

Kegyelettel emlékszik meg az évi jelentés a kör elhunyt tagjáról, nevezetesen a kör egyik tevékeny tagja Domokos Kálmán elhunytáról, továbbá Könyves Tóth Mihály, Körössy Sándor és Cserna Vincze rendes tagok elhunytáról.

Széll Farkas elnök indítványára a kör elhatározza, hogy az évi jelentést, melyet Dr. Bakonyi Sámuel főtitkár szerkesztett több példányban kinyomatja s a kör tagjainak megküldi. (Az évi jelentést egész terjedelmében lapunk holnap számában hozzuk.)

Ez után a tisztikar választására került a sor. Id. Csanak József az elnöki széket ideiglenesen elfoglalván.

Könyves Tóth Kálmán indítványára egyhangulag elnökké választatik Széll Farkas s ki megválasztásáért rövid beszédben mond köszönetet.

Ezután Balogh Ferencz indítványára újra megválasztatik a régi tisztikar, nevezetesen: Aelnökök: Géresi Kálmán és Komlóssy Arthur, Ugyész: Szilagyvármegyei Pénztáros: Tóth Béla, Főtitkár: Dr. Bakonyi Sámuel, Titkár: Dr. Varga Bálint, Számvizsgálók: Dr. Medve Kálmán, Márton Imre, Szabó József lesznek.

A sorrend szerint kilépő választmányi tagok helyett újra beválasztottak 31 beadott szavazat közül Dr. Balkányi Miklós 29, Eötvös Károly Lajos 28, Hamar László 22, Joó István 28, Dr. Kenézy Gyula 26, Dr. Körössy László 22, Márk Endre 27, Sinka Sándor 29, Dr. Szántó Sámuel 28, Dobieczy Sándor 19, Kölcsey Sándor 23 szavazattal. Ezzel a közgyűlés véget ért.

NAPI HIREK.

Debreczen, április 20.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Április 20. —

— Enyhe. — Jelentékeny csapadék nélkül. —

— Változó felhőzet. —

Megyei közgyűlés. Hajdumegye a jövő május havi közgyűlését a diszközgyűlés után 10 napra, május hó 15-én tartja meg.

Kis Áron disz doktor. Mint örömmel értesülünk, a budapesti tudományegyetem a millenium alkalmából hegymegi Kiss Áron debreczeni ev. ref. püspököt disz doktorrá fogja választani.

A kamarák visszaélései. Szenzációs leleplezést közöl a Közgazdasági Napló az ország tizenkét kereskedelmi és iparkamarájának s közöltük a debreczeni kamarának jogtalan illetékszegéssel elkövetett súlyos visszaéléseiről. Nem kevesebbről van szó annál, hogy az ország 16 kamarája közül 12, évek során át jogtalanul és illetéktelenül százezrekre menő kamarai illetéket rótt ki és szedett be Lukács Béla volt kereskedelemügyi miniszternek 1893 július hó 6-án hozott azon elvi jelentőségű határozatával szemben, hogy a regále, fogyasztási adó, vásár, hidvám és kompbérlőktől, akik nem iparosok, hanem, az államkincstár engedelményesei, kamarai illetékeket beszédnemen s zabadd. Daczára ez elvi határozatnak, 12 kamara évenként át szedte a jogtalanul kivetett és behajtott illetékeket. A cikk a kamarákat a debreczeni leveléin sorolja fel s minden kamaránál közöl egy krajczárig menő pontossággal összeállított kimutatást, hogy kitől és mennyi illetéket szedtek be jogtalanul a kamarák. A visszaélésekért a cikk a kamarai titkárokat okozza s követelő hangon hívja fel a kamarákat a jogtalanul beszédett illetékek haladéktalan visszafizetésére. Sajátságosnak tartjuk, hogy minden kamarának megküldött elvi határozatot csak négy kamara fogta helyesen, míg a többi valószínűleg félrema-

gyarázásból, mertrosszakaratot a kamarákról föltételezni nem szabad, járt el a miniszteri intézkedés ellenére.

Állandó választmányi ülés a megyeházán. A megyénél e hó 27-ikén lesz állandó választmányi ülés, a mikor a közpénztári számadások bíráltnak felül.

A vasutasok előléptetése. A magyar kir. államvasutak hivatalos lapja ma közli az előléptetéseket, amelyekből közöljük azokat a minket érdeklőket, amelyek a debreczeni üzletvezetőség központjában, Debreczen és Debreczen-Vásártér állomásokon szolgálót tevő hivatalnokokra vonatkoznak. Ezek közül április elsejétől kezdődőleg előléptek: Errovcics Gyula, Frumm Lajos, Kománovics Sándor, Gabron Árpád, Peto Imre, Kárász Mihály, Gombos Endre, Budanovics Béla, Klapka Adolf, Gara Márton, Pollák József, Géhl György, Gábris Mihály, Strausz Ármin, Werlia Sándor, Szemes Mihály, Csáky Alajos, Korb Gusztáv, Vortk Ferencz, Funnák Ottokár, Artunovics Antal, Haag Rezső Filódi Veress Sándor, Rozsnaky Sándor, Horváth Károly, Moskovics Imre, Seidl Jón, Verbovszky József, Gamma Rezső, Kutschera Lajos, Kosdy András, Szita Jenő, Kirbek György, Lehel Tivadar, Gulácsy László Nagy József, Klobuseczky Béla, Csernatony Alajos, Mayer Antal, Haselmayer Béla, Filotás Géza, Bácsy László és Mészöly Zoltán.

Számonkérőszék. A megyeházán a jövő május hó 18-án számonkérőszék fog tartatni, gróf Dégenfeld József elnöklete alatt.

A debreczeni nők milleniumi lobogója. A debreczeni nők milleniumi lobogója, melyet a június 8-iki díszmenetben a városi bandérium élén Király Gyula tanácsnok fog vinni, már közel van az elkészüléshez. A lobogót ünnepélyesen avatják fel s az ünnepség részleteinek megbeszélésére ma délután fél 4 órakor a városháza nagytermében bizottsági ülés volt, amelyet V. Szabó Jánosné és Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester hívtak össze. Az ülésről lapunk holnap számában referálunk.

Helyettesítés. A belügyminiszter Faragó Miklós debreczeni állami állatorvost május hó 31-től június hó 15-ig Dankó István nyiregyházi állatorvossal helyettesítette.

Pályázók a Ludovikába. A Ludovika akadémián megüresedett Debreczen városi és Szilagyiféle egy-egy alapítványi helyre Kovács Lajos, Barényi Gábor, Buttykay Menyhért és Lukács Géza pályáztak fiuk felvétele érdekében.

Debreczen tájékoztató kézikönyve cím alatt Schvarz Imre a „Debreczeni Lapok“ kiadó tulajdonosa kiadásában, hirlapírók szerkesztése mellett egy debreczeni kalauz fog legközelebb megjelenni. Debreczen nevezetességeit ábrázoló képekkel és Debreczen térképével. Tartalmazni fogja: Debreczen történetét, Debreczen összes hatóságának, intézeteinek, egyleteinek, iskoláinak, színházának, szobráinak, templomának, nyilvános épületeinek, stb. betűsoros jegyzékét. — Debreczen utcáinak jegyzéke oly módon hogy azok kezdete és vége, a házszám az érintkezési pontokat adja meg. Debreczen környéke és kiránduló helyei. A közlekedési vállalatok, mit bérkocsik, teher szállítók, lóvasut, helyi érdekű vasut, közszolgák, viteldij, illetve díjzabásai. Orvosok, gyárosok, iparosok és kereskedők stb. címjegyzéke.

Tűz. Tegnap hajnalban 2 órakor Harsányi István asztalos Kossuth utcai gyárában ismeretlen okokból tűz ütött ki, mely az egész házra könnyen végzetessé válhatott volna. A gyár ajtó hasadékaiban kiözönlő füstöt a kapu alatt áruló kerékgyártók vették észre s az ajtót betörve egy kézi fecskeendő segélyével elejét vették minden nagyobb szerencsétlenségnek. Mire az esetről értesített tűzörség kivonult, már akkorra a tüzet el is fojtották. A kár így is jelentékeny, a mennyiben a mennyezet gerendái csaknem teljesen elégték s

nem lehetetlen, ket szenvedett e gyártelepen.

— Gróf Károly sz. delemügyi min. lebb előmunka Szeghalom-f-g zes-gyarmati á Puszta, N.-Baj és Rákos-Pusz állomások távú vicinális engedélyes r hangu felhívás a részvénytárs végleges irány legközelebb egy

— Közigazg. a kereskedelm. benjöttével a c társaság Kossu nak közigazg. város részéről ügyész és St társaság részér mény Mór képviselője a many nevébe délyt.

— Megt. Ármin és társ. gőzüzemre ak a megejtett és tűzbiztonsá megtagadta. A nácsához és a két felsőbb fő elutasító hatá

— A de. pénztár tegna Berger Jen és mellett. C jelentése, mel kr pénztári m 20 kr folyt be ból, míg az volt. A pén 12.771 frt 19 java:olja, hog kell változtat rint a pénztár kiszámításána lését kérelmez a javaslatokat bizottságba b Serli Ede, roly és Ste közlül Horv Géza. A vála munkaadók r Rezső, P o p Szekeres k a y István, kaadók közlül részéről J e Ezután Ber tagjait az egy fel, a közgyü

— A ho. ezeni honvé meg dr. He des évi közzg. ván, figyelme komolyságán tés, mely az sul szolgált intéznek a k országos gyü gesse meg a v a y Lajos B a r t h a M elnök indítv tétett zászló, ereklyemuzet nem fogják hogy a zászl ságnál fogják get ért.

— Bale. lóversenyek versenyében lova: Emble

nem lehetetlen, hogy a kazángép is sérüléseket szenvedett a tűz által. Megjegyzendő, hogy a gyártelepen már nem először támadt tűz.

Gróf Kornis Károly vasutja. Gróf Kornis Károly szerepi nagybirtokos a kereskedelmiügyi m. kir. miniszteriumtól legközelebb előmunkálatra engedélyt nyert, egy a Szeghalom-f.-gyarmati viczinális vasutnak fűzes-gyarmati állomásából kiinduló és Lovas-Pusztá, N.-Bajom, Udvari, Szerp, Hosszuhát és Rákos-Puszták érintésével, a p-l a d á n y i állomásához befutó szabvány nyomtávu viczinális vasutnak tervezésére. Nevezett engedélyt most az érdekelttséghez meleg-hangu felhívást intézett, melyben jelzi, hogy a részvénytársaság megalapítása és a vasut végleges irányának meghatározása czéljából legközelebb egy értekezletet fog összehívni.

Közigazgatási bejárás. Ma ejtették meg a kereskedelmi kormány képviselőjének közbenjöttével a debreczeni helyi vasut részvénytársaság Kossuth és Nap utcai szárnyvonalainak közigazgatási bejárását. A bejárás a város részéről A b r a h á m László tiszti főügyész és S t á h l Géza főmérnök, a vasut-társaság részéről L a b e r Mihály és dr. K e m é n y Mór voltak jelen. A miniszterium képviselője a bejárás befejezése után a kormány nevében megadta a kiépítési engedélyt.

Megtagadott üzemengedély. Falk Ármán és társa czég debreczeni kefégyárát gőzüzemre akarta berendezni. Az iparhatóság a megejtett szemlén az érdekelttség tiltakozása és tűzbiztonsági okok miatt az engedélyt megtagadta. A czég a határozat ellen a tanácsoshoz és a miniszterhez is apellált, de mindkét felsőbb fórum jóváhagyta az iparhatóság elutasító határozatát.

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár tegnap délelőtt tartotta közgyűlését Berger Jenő elnöke alatt kevés érdeklődés mellett. Olvasatott a felügyelő bizottság jelentése, mely szerint a múlt évi 665 frt 17 kr pénztári maradványtól eltekintve 7203 frt 20 kr folyt be az elmúlt évben tagjárulékokból, míg az összes bevétel 18.106 frt 49 kr volt. A pénztári készlet a múlt év végén 12.771 frt 19 krt tett ki. A felügyelő bizottság javasolja, hogy a könyvelési rendszert meg kell változtatni tekintettel hogy ez idő szerint a pénztári hiány 9289 frt 66 kr, a járulék kiszámításának alapjául szolgáló 2% felemelést kérelmezik a minisztertől. A közgyűlés a javaslatokat elfogadja. Ezután a felügyelő bizottságba beválasztották a munkaadók közül Serli Ede, Mayer Emil, Gebauer Károly és Stegmüller Árpád. A munkások közül Horváth Károly és Furhmann Géza. A választott bíróság tagjai lettek a munkaadók részéről Biczó Gyula, Náday Rezső, Popper Dezső, a munkások részéről Szekeres László, Nagy Sándor, Makay István, Klein Bernát. Pótagok munkaadók közül Moricz Bertalan, munkások részéről Juhász József és Imre János. Ezután Berger Jenő elnök az egyesület tagjait az egyesület meleg pártolására szólította fel, a közgyűlést berekesztette.

A honvédegylet közgyűlése. A debreczeni honvédegylet tegnap délután tartotta meg dr. Hegedűs Pál elnöke alatt rendezés évi közgyűlését. Elnök az ülést megnyitván, figyelmeztette a tagokat a tanácskozás komolyságának megőrzésére. Az elnöki jelentés, mely az országos ülésről referál, tudomásul szolgált az elhatározatot, hogy feliratot intéznek a központi honvédegylethez, hogy az országos gyűlés határozatainak teljesítését sürgesse meg a kormánynál. A lemondott Léva János helyére jegyzőül Bartha Mór választották meg. Végül az elnök indítványa ellenére elhatározták, hogy tépett zászlókat nem küldik el az országos erklelymuzeumnak, hanem beburkolják és nem fogják többé kibontani s elhatározták, hogy a zászlót ezentúl a tűzoltóparancsnokságnál fogják elhelyezni. Ezzel az ülés véget ért.

Balesetek a lóversenyen. A debreczeni lóversenyek első napján az eladók akadályversenyében báró Harkányi 4 éves sárga lóva: Embléme lovasával Horthy István-

nal a nedves pályán felbukott s gerinczesonttörést szenvedett úgy, hogy nyomban agyon kellett lőni. Horthy Istvánnak szerencsére semmi baja sem történt. Herczeg Faxis Mignonja az ismert sportferfiának Geisi Gaspárnak egyik lovását rugta arcon. A lovas sulyosan sérült meg.

Az anyakönyvi hivatalból. A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban ma délig 724 születést, 242 kihirdetést, 194 esketést és 597 halálózást jegyeztek be.

Egy zsebtolvaj szövetkezet Mindannyian „nemzetközi napszámosok” s benne van mindenikük neve a „Zsebtolvajok könyvé”-ben Szép reményekkel kecségetve magukat éljőttek a debreczeni nagyvásárra, de Moskovitz ügyes rendőrdetectívünk egy kis akadályt gördített itteni működésük elé. Akkor fogta el őket, mikor éppen együtt tanácskoztak Schön Sámuel és felesége született Reich Biri csabai illetőségű, valamint Fischer Sámuel miskolci illetőségű zsebtolvajok. — Körülkerítette őket rendőrök által s bekísértette a rendőrségre. Schön Sámuel megakarta vesztegetni a rendőrdetectívot s egy 5 öst adott neki, hogy „tussolja” el a dolgot, de Moskovitz az 5 frtot is átstorgáltatta a főkapitánynak. A gazemberek a börtönben várják büntetésüket.

Debreczeni lóversenyek.

A magyar urlovasok szövetkezete szombaton és vasárnap tartotta meg tavaszi versenyait a debreczeni állandó versenypályán a közönség óriási érdeklődése mellett.

Az idő sehogyan sem kedvezett a versenyeknek. A pálya előzőleg is, meg a verseny első napján is annyira megázott, hogy egy ló megcsuszva felbukott és gerincztörést szenvedett. Talán ez az oka, hogy meglepetésekben nem volt hiánya a közönségnek és a totalizateurnek.

Mindkét napon nagy közönség töltötte meg a tribünöket.

A versenyek eredménye a következő:

Első nap.

I. A nyeretlenek eladó versenyére 1000 korona elsőnek, 200 korona másodiknak, távolság 1600 méter a nevezett 14 ló közül indult hét elsőnek érkezett be Hoffman Lipót Viórája két hosszzal, lovagolta báró Devitz Ottó; második Blisskovich Ernő Fürgölve, lovagolta Kreuzbruck főhadnagy, harmadik Söréd, lovagolta gróf Bethlen. Totalisateur 2: 4, 5: 5: 11.

II. Debreczen szab. kir. város dija 100 drb. cs. és kir. arany, melyből 90 arany a győztesé és 10 arany a második lóé, ezenkívül 100 korona a második lónak. Távolság 1400 méter. Nevezve volt 16, indult mind az öt. Első lett Pásztor 3 lóhosszzal, lovagolta a tulajdonos Merhal Ernő százados; második Geist Vércsége, lovagolta Kreuzbruck Z. harmadik Nadányi Pál Hires-e. — Totalisateur 2: 5; 5; 14.

III. Hortobágyi dija. 1200 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Távolság 1900 méter. A nevezett 14 ló közül indult hat. A versenyen mindvégig Buvár vezetett, elsőnek érkezett be könnyen öt lóhosszzal. Tulajdonosa gróf Degentfeld Imre, lovagolta Horthy István; második lett lovag Waczlaviczek Rudolf Valerieja lovagolta a tulajdonos, harmadiknak érkezett Remember lovagolta a tulajdonos Hoffmann Lipót százados. Totalisateur 2: 10: 5: 26.

VI. Eladók gátversenyel, 1000 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Egyleti dija. Távolság 2400 méter. A nevezett 17 ló közül indult négy ló. A pályán hosszan Mátka vezetett, míg végre erős küzdelem után első lett Liptay Béla Nagy-Kárja, lovagolta gróf Spanocchi Leó, második lett báró Szentkereszty Pál Mátkája, lovagolta báró Szentkereszty János; harmadiknak érkezett be báró Harkányi Scyllája, lovagolta Horthy István. Totalisateur 2: 4; 5: 11.

V. Szentgyörgyi akadályverseny. (1200 korona a győztesnek, 200 korona a második

lónak.) Távolság 4000 méter. Nevezve volt 15 ló, de a korlátok előtt csak az Alagi akadályversenyben győztes Pylades jelent meg, lovagolta lovag Weclawiczek Rudolf a tulajdonos. A holtverseny után következett az utolsó futam, az eladók akadályversenye. (1000 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Egyleti dija. Távolság 3200 méter.) Nevezve volt 18 ló, indult öt. Elsőnek négy lóhosszzal könnyen Hg, Taxis M. Mignonja érkezett be, lovagolta báró Devitz Ottó főhadnagy. Második lett Géist Gáspár Gentry-je lovagolta Kreuzbruck Z. főhadnagy. Harmadik lett Hugó Telepi II. lovagolta tulajdos Hoffmann Lipót százados. Er. Bethlen Károly Czimbórája, melyet báró Szentkereszty J. lovagolt, kitört. Az akadálynál báró Harkányi János Embléme-je, melyet Horthy István lovagolt elesett, a ló derékesontja törést szenvedett, lovassának azonban semmi baja sem esett. Totalisateur 2: 3; 5: 9.

Második nap.

Sokkal nagyobb érdeklődés mellett zajlott le a lóverseny második napja. — Előkelő diszes közönség töltötte meg a tribün és a tribün előtti tért.

Az első futam a nyeretlenek versenye volt 1000 korona első és 200 korona második dijjal. A 1200 méter távolságon 17 nevezett ló közül 6 futott. Első lett öt lóhosszzal Madonn a Jankovich Dezső lóva Moszió Brokk által lovagolva. Másodiknak Br. Harkányi János „Blamage”-ja érkezett be Horthy István lovászával, míg a harmadik a gróf Spanochy által lovagolt Törökbecze, Liptai Béla lóva lett.

Tot: 2: 3; 5: 7.

A totalisateur versenyen 2400 m. távolságon 1500 korona első és 200 korona második dija futott 11 nevezett ló közül 6. Első lett Hofmann Lipót Gladeatorja hat hosszzal fenntartva. Második Merhal Ernő Fiddler-re, mindkettőt a tulajdonos maga lovagolva.

Tot: 2: 4; 5: 10.

Az eladó versenyen (1600 m. távols.) 1000 korona első és 200 korona második dijjal futott 20 nevezett ló közül 8. Váratlanul első lett 5 hosszzal vezetve Blaskovich Ernő „Fürgölve”-je, második br. Szentkereszty István „Pajzán”-ja, 3 iknak a gróf Bethlen K. által lovagolt Sörédje lett.

Tot: 2: 23; 5: 58.

A Nyulási gátversenyben 2400 m. távolságon 1200 korona első és 200 korona második dija 17 nevezett ló közül futott 10. Első lett Hoffmann Lipót „Evanthia” a tulajdonos által lovagolva, második lovag Herz Ottó „Ossija”, harmadik a róf Bethlen K. által lovagolt „Hedvig” Tot: 2: 12; 5: 30.

A Nagy akadály versenyen 1500 első és 200 korona második dija 4800 méter távolságra 14 nevezett ló közül 4 ló futott. Első lett az utolsó gátnál előre nyomulva gróf Dégenfeld Imre Csaplárosnéja Mr. B. Brock által lovagolva, 2-ik a gróf Bethlen által lovagolt Babay, harmadik Merhal Ernő „Pásztor”-a.

Tot: 2: 5; 5: 14.

Érdekes verseny zárta be a 2 napos meltinget a mezei gázdák versenye, melyben a 220 korona dija 5 mező gazda lóva futott. Első lett Murvai József szürkéje, a második Murvai Ferenc pej és Monori Sándor pej lóva.

SZINHÁZ.

* Két előadás. Szombaton a Bányames-tert játszották a színházban kis közönség előtt elfogatható előadásban. Vasárnap a Rezervisták jó előadását telj ház nézte végig. Az előadásban Tiszayné ért el nagyobb sikert, akinek Regiment kopléját zajosan tapsolták és ismételtették meg. Tiszay, mint mindig, ugy ez estén is pompásan játszott s nem győzte kopléval a tapsoló közönséget.

Köszén kátrányt

legjobb minőségben

zsindely és deszkatetők behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerte hosszabb, továbbá czulápok, melyek a földbe ásatnak, kerítések és gazdasági eszközök befestésére, hordókban a 50 egész 250 kilo súlytartalommal; továbbá saját gyártmányu **Koaksot** (pirszén) kovácsok és lakatosok részére, ajánlja jutányos ár mellett

a légszeszgyár igazgatósága,
Debreczenben.

Védjegy. Védjegy.

**Mária-
czelli
Gyomor-
cseppek**

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtás, savanyu, felbőflégés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterheésnél étellekkel és italokkal, gúliszták, májbajok és hámorrboldáknál.

Említett bajoknál a **Mária-czelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi foraktár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12.sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valodiságát bizonyítom”.

A **Mária-czelli gyomorcseppek** valodian kaphatók.

Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovics István, Dr. Rothschnek V. Emil, Tamássy, Balázs. Diószegen: Vaday Ignác. Er-mihályfalván: Mátray István. Hadházon: Farkas Ödön Kabán Horvák-Kálmán gyógyszerész uraknál.

Köszegen

Dr. Dreiszker J. Sanatoriuma és
VIZGYÓGYINTÉZETE

Márczius hó 30-tól nyitva.

Rendszer Priesnit és Knipp. — Villanyozás, massage, gyógytornászat, dietetikai eljárás. — Teljes ellátás igen mérsékelt árért. — Gondos orvosi felügyelet. — Prospektus ingyen.

Az igazgatóság.

Kirakataink megte-
kintésére felhívjuk a
nagyérdemü hölgykö-
zönség szives figyelmét.

BOROS Testvérek

női divat kereskedők,

Debreczen, Kossuth-utca 3 sz.

Különlegesség poloskák, bol-
hák, konyhai férgek, moly, házi állatokon
tartózkodó paraziták stb. ellen.

Zacherlin

bámulatosan hat! Felülmulhatlan

gyorsan és biztosan öli a kártékony férgeket és azért is az emberiség milliói dicsérik és keresik. Ismertető jelei: 1. lepecsételt üveg; 2. a „Zacherlin” név.

Debreczenben Bornyász József, Csanak József, Csicsó Lajos, Deutsch Albert, Dömök Béla, Félégyházi János, Francics Vincze, Fritsch Károly, Ganofszky Lajos, Geréby Fülöp, Havas József, Klein Bernát, Kohn testvérek, Kohn Henrik, Khon Lajos, Kontsek Géza, Kovács Mihály, Kun József, Leidenfrost Armin, Lusztig Károly, Parti F. Radetzky József, Raics Gyula, Rickl J. Antal, Rosenthal Dániel, Róth Antal, Szabó Zsigmond, Szent-Királyi Tivadár, Tóth Béla, Tóth Sándor, Varga Lajos, — Berettyó-Ujfalu: Karakas Imre, Ifj. Weiszberger Ig. Er-Mihályfalva: Polák Móritz, Lévai Vincze, H.-Böszörmény: Gemeinbeck József, Hajdu-Nánás: Sleshta János, Hajdu-Szoboszló: Kiss Pál, Körner Béla, Püspök-Ladány: Taritzky Endre, Tisza-Füred: Schön Jakab, Ungar Arthur.

Debreczen, 1896. Nyomatott Kutasi I. könyvnyomdájában.

D

Magyarországi

MOSI

A

Hata-
alakuláso-
biztosság-
nem látó-
pának ré-
nitszerű
Ez a kép-
nősen Né-
országnal
meg-meg-
látogatás-
a népekb-
érzete n-
jótékony

Nem-
cséretben
kezünkbe
nálközik
lása ped-
való vers-
és elcsép-
két hatal-
keszerete-
szövetség-
lesz, a h-
ujabb ol-
Állan-
kés hajla-
tani a be-
hogy a
két vezér-

A DEBR

A fá-
bokrfele.
csepp bu-
nek. A ta-
fák napo-
megszika-
letünnek
ség mara-
napsütött
vad. És e-
Hangok,
tudtak hu-
s előtti a
tudhatatl-
van a ke-
kok kodá-
csinyfe s-
nákban,
érzi a tav-
erek olyan
hogy ne-
uttal a n-
töltött v-
amilyen v-
holt álla-
napot lát.

A m-
Van kerg-
kább pók